

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

305

Vragen van de leden **Jasper van Dijk** (SP) en **Omtzigt** (Omtzigt) aan de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister-President over *het aantal evacuaties vanuit de ambassade in Kaboel* (ingezonden 13 oktober 2021).

Antwoord van Minister **Knapen** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister-President (ontvangen 13 oktober 2021).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de mail van 12 augustus 20.17 uur waarin staat: «Ons team is dringend verzocht uitvoering te geven aan een besluit van het BWO om de lijst van hardheidsclausule gevallen terug te brengen van 60 naar 3. Waarop dit getal is gebaseerd is niet duidelijk. De post moet die keuze maken en vandaag voorleggen aan de ambtelijke leiding»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herinnert u zich dat meerdere Ministers in het plenaire debat over de evacuatie uit Afghanistan ontkenden dat er sprake was van het cijfer 3 in het bewindspersonenoverleg?

Antwoord 2

De Minister van Buitenlandse Zaken heeft in het debat van 15 september jl. een toelichting gegeven op de gesprekken die hierover in het bewindslidenoverleg van 11 augustus plaatsvonden. Daarbij heeft zij aangegeven: «*Er is in de ministerraad gekeken en er is overleg geweest, om af te ronden dat het lokale personeel met een kerngezin kon komen. Er is een discussie geweest over de vraag hoeveel anderen konden meekomen. Er zijn op ambtelijk niveau gesprekken geweest met de IND over de vraag of de IND kon kijken wie vanuit de 60 personen ook afhankelijk inwonend waren. Gelijke monniken, gelijke kappen: kan het precies hetzelfde zijn als bij de tolkenregeling?*» Ook heeft zij aangegeven dat in de terugkoppeling aan de ambassade «*niet [is] gesteld: het moeten er drie worden*» en dat zij «*... weet ... dat niet de instructie is gegeven: «het moeten slechts drie mensen zijn».*» Zoals

¹ Bijlage bij het antwoord op vragen van de leden Omtzigt en Piri over de evacuatie uit Afghanistan.

aangegeven, is het getal drie in de terugkoppeling uiteindelijk gebruikt ter illustratie om een orde van grootte aan te geven.

De Minister-President heeft in het debat van 15 september aangegeven dat op 11 augustus *«is ... afgesproken dat we vasthouden aan het besprokene dat ook in de ministerraad van 9 juli aan de orde was over lokale medewerkers en hun kerngezin en ... dat wordt gekeken naar enkele uitzonderingen op humanitaire gronden voor andere familieleden, vergelijkbaar met wat ook bij de tolken gebeurt»* en *«[of we] dat cijfer kunnen terugvinden in de verslagen van de bwo's en de ministerraden. Dat is niet zo.»*

Vraag 3

Kunt u aangeven of in de verslagen van de bewindspersonen ergens sprake is van (ongeveer) 3 mensen, die – ook al behoren zij niet tot het kerngezin – geëvacueerd kunnen worden? Kunt u de precieze zinnen die in de verslagen van de bewindspersonenoverleggen tussen 10 en 12 augustus die aan die selectie refereren, openbaar maken?

Antwoord 3

In het verslag van het bewindslidenoverleg van 11 augustus 2021 worden geen aantallen genoemd. Het getal van (ongeveer) drie komt niet in de verslagen voor. In het verslag worden de woorden «zeer restrictief» gebruikt, analoog aan de tolkenregeling voor wat betreft familieleden buiten het kerngezin.

Vraag 4

Klopt het dat er geen enkele regeling is die de verslagen van bewindspersonenoverleggen (staats)geheim maakt? Kunt u dit heel precies toelichten?

Antwoord 4

Ministers leggen verantwoording af voor de besluiten die zij nemen, het kabinet legt verantwoording af voor het gevoerde beleid. Uit artikel 45, derde lid, van de Grondwet volgt dat de ministerraad de eenheid van het kabinetsbeleid bevordert. Het openbaar maken van de opvattingen van ministers, kan de eenheid van het kabinetsbeleid in gevaar brengen. Aantasting van de eenheid van het kabinetsbeleid is daarom in het algemeen in strijd met het belang van de staat. Om deze reden wordt informatie over de opvattingen binnen het kabinet niet openbaar, zoals bijvoorbeeld verslagen van de (Rijks)ministerraad en voorbereiding voor onderraden, andere overleggen van bewindsliden en ambtelijke voorportalen. De besluiten die ten tijde van de Afghanistan crisis door de individuele bewindspersonen zijn genomen, al dan niet in overleg met een of meer collega's, zijn de Tweede Kamer gemeld in Kamerbrieven en het feitenrelaas.

Vraag 5

Kunt u de verslagen van de bewindspersonenoverleggen over Afghanistan die tussen 10 en 12 augustus gehouden zijn aan de Kamer sturen?

Antwoord 5

Nee. Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 6

Indien u de verslagen niet wilt sturen, kunt u dan aangeven welk belang van de staat (onder artikel 68 van de Grondwet) gediend is met het niet verstrekken van deze verslagen?

Antwoord 6

Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 7

In antwoord op Kamervragen schrijft de Minister van Buitenlandse Zaken dat het getal van 3 wel genoemd is in de uitwisseling; kan de Minister van Buitenlandse Zaken aangeven in welke uitwisseling dit getal van 3 genoemd

is? Was dat een vergadering, een telefoongesprek, wanneer vond het plaats en wie waren de deelnemers?²

Antwoord 7

Zoals uiteengezet in de antwoorden op de eerdere Kamervragen van het lid Van Dijk, zijn de conclusies van het bewindsliedenoverleg telefonisch overgebracht aan de Nederlandse ambassadeur. Om de conclusie van het bewindsliedenoverleg te illustreren dat «zeer restrictief» met uitzonderingen bovenop de kerngezinsleden moest worden omgegaan, is in de loop van dat telefoongesprek het getal drie als orde van grootte genoemd, zonder dat dat als een absoluut aantal is bedoeld.

Vraag 8

Herinnert u zich dat de indieners van deze vragen vroegen om alle vragen ten minste 72 uur voor het debat over Afghanistan te beantwoorden? Waarom lukt dat niet?

Antwoord 8

Het kabinet zet zich maximaal in om alle Kamervragen binnen de reguliere termijn van drie weken te beantwoorden. Naast de continue inzet die wordt gepleegd om alle mensen die nog in aanmerking komen voor overkomst naar Nederland uit Afghanistan in veiligheid te brengen. Het kabinet hecht eraan te wijzen op de bijzonder grote werklust die dit met zich meebrengt.

Vraag 9

Kunt u deze vragen voor woensdag 13 oktober 12.30 uur en een voor een beantwoorden?

Antwoord 9

Nee, we hebben ons best gedaan maar het is helaas net niet gelukt.

² Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 271, zie het antwoord op vraag 6.